

Kunnanhallitus
PL 1, 40951 Muurame
kirjaamo@muurame.fi

MIELIPIDE koskien Muuramen Riihivuoren osayleiskaavan luonnosta

Suomen luonnonsuojeluliiton Jyväskylän seudun yhdistys mahdollisuudesta lausua Muuramen Riihivuoren osayleiskaavan luonnoksesta.

Yhdistys lausui myös ko. kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Yhdistys kiittää kaavoittajan vastineesta lausuntoon, mutta toteaa samalla, ettei vastine vastannut yhdistyksen lausunnossa nostettuihin huolenaiheisiin riittävällä tavalla.

Suomen luonnonsuojeluliiton Jyväskylän seudun yhdistys esittääkin kaavan palauttamista uudelleentarkasteluun ja peruuttamista nykyisessä laajuudessaan.

Tällaisenaan kaava ei noudata mm. Muuramen kunnan ympäristöohjelman resurssiviisauden ja kiertotalouden periaatteita eikä riittävällä tavalla alueesta tehdyn luontoselvityksen suosituksia. Muuramen kuntastrategiassa mainitut luovuus, ratkaisukeskeisyys ja vastuullisuus kannustavat nekin etsimään uudenlaisia asumisen ja kaavoituksen ratkaisuja, joissa jo rakennetun ympäristön sekä olemassa olevan tonttitarjonnan asumisen mahdollisuuksia tutkittaisiin ja työstettäisiin ja kuntalaisten terveydelle ja viihtyvyydelle tärkeä luonnonläheisyys toteutuisi luontopinta-alaa säästäen.

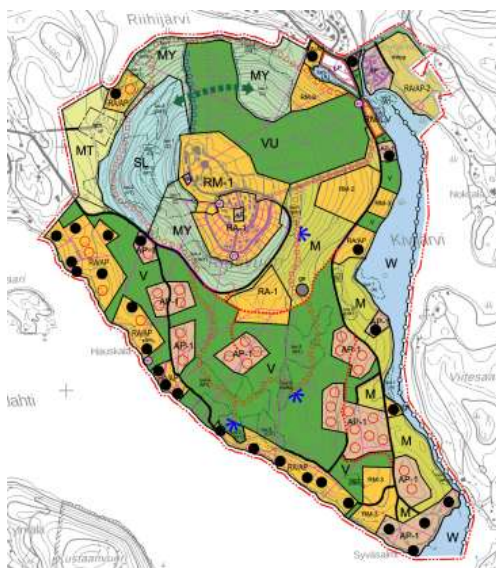
Yhdistys nostaa tähän lausuntoon tavoitteet, jotka kunnan tulisi sisällyttää hankkeeseen läpivalaiseviksi periaatteiksi, kestävien virkistys- ja matkailupalveluiden kulmakiviksi sekä muutaman konkreettisen ehdotuksen kaavaluonnokseen.

1. Luonnon tilan kokonaisheikentymättömyys eli luonnon tila ei saa kaavan toimilla olennaisesti heikentyä.

Ilmastokriisi etenee ja vaikuttavia toimia sen hillitsemiseksi ja siihen sopeutumiseksi tarvitaan sitä enemmän, mitä myöhempään ne jätetään. Luontokadon pysäyttäminen ja suunnan kääntäminen luonnon elpymiseen eivät tähän mennessä toteutetuina tehtäväksi sovituin toimenpitein toteudu.

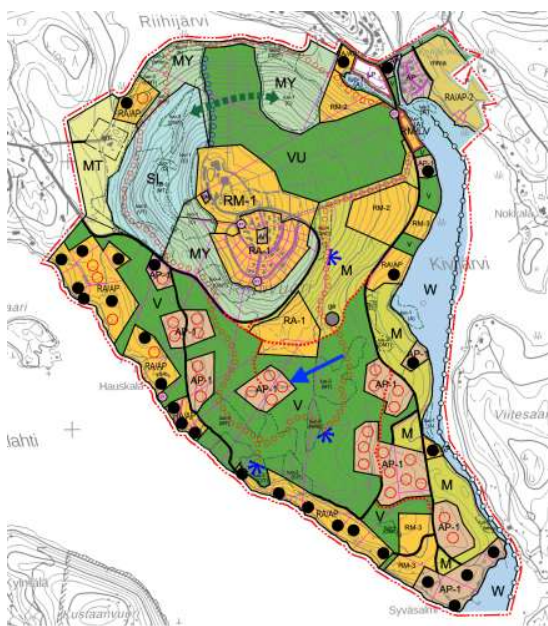
Resurssiviisaus, luonnon monimuotoisuuden turvaaminen ja

hiilineutraalisuustavoitteessa pysyminen voidaan saavuttaa vain vahvasti toimintaa muuttamalla: On pyristeltävä irti vanhoista käytännöistä, jotka jumittavat todellisia edistysaskeleita. Maankäytön muutosten ei pidä antaa heikentää vaan kohentaa ympäristön tilaa. Luonnonläheistä asumista ja elämistä ei tule tavoitella siten, että luonto jää ja tuhoutuu rakentamisen ja muun toiminnan alle.

Kuvat 1 ja 2: Rakentamista suunnitellaan lähes täysin rakentamiselta vielä pelastuneelle metsämaalle.

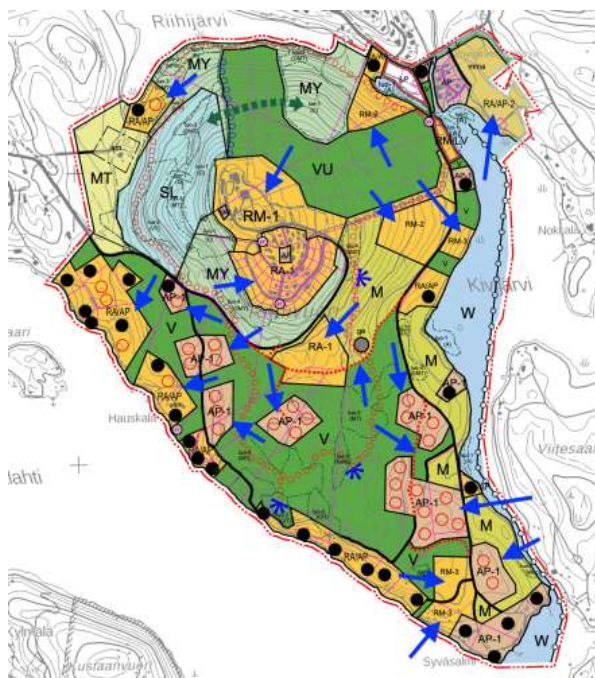
Luontoselvityksen v. 2024 havainnot näyttäisivät olevan huomioitu ja jäämässä rakentamisen ulkopuolelle. Niiden suojavyöhykkeitä ei ole kuitenkaan merkitty.

Kuva 3: Erillinen alue (AP-1) neljälle OK-talolle sijoitettu keskelle virkistysaluemetsää ja on

erillään olemassa olevista teistä ja asutuksesta. Lisäksi alueella on virkistykseen kannalta arvokas avokallio. Jos okt-alue poistettaisiin kaavasta, niin yhtenäinen metsäalue kasvaisi. (sininen nuoli)

Kuva 4 havainnollistaa, miten paljon uutta rakentamista alueelle haluttaisiin nyt sijoittaa. (siniset nuolet). On tärkeää huomata se, että rakentamisen ja toiminnan vaikutukset olisivat lisäksi paljon rajattuja alueita laajemmat rakentamisvapaan alueen pirstoutuessa, reuna-alueiden lisääntyessä ja ihmislähtöisen muun kulutuksen voimistuessa.

Kuvassa merkittyinä:

- 32 kpl uusia OK-taloja, punareunaiset ympyrät, mustat ympyrät olemassa olevia OK-taloja. Kaavamerkinnät AP-1, RA/AP.
- Uusi alue loma-asutukselle. Kaavamerkintä RA-1.
- 25 kpl rakentamattomia ilmeisesti aikaisemmin kaavoitettuja tontteja, punaiset tonttirajat. Kaavamerkintä RA-1.
- uusia teitä uusille asuntotonteille sekä uusi Riihivuoren kiertämisen mahdollistava tie, pun. katkoviiva.
- 6 kpl uusia alueita matkailurakentamiseen, esim. matkailupalvelut, viihdepalvelut, majoitus, hotelli, loma-asuntoja. Kaavamerkinnät RM-1,2,3.

2. Kaava-alueesta tulee tehdä riittävät, oikea-aikaiset luontoselvitykset sekä laji- ja luontotyyppikohtaiset selvitykset todetun ja tunnistetun tarpeen mukaan.

OAS:in mukaan kaava-aluetta koskeva luontoselvitys oli tehty v. 2024. Luontoselvitys julkaistiin kaavan sivulla kuitenkin vasta kaavan luonnosvaiheessa. Luonnosvaihe ajoittui kesälomakaudelle ja siitäkin syystä kaikki olemassa oleva materiaali olisi ollut tärkeä olla perehdyttävissä mahdollisimman aikaisin.

Kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Luontoarvojen säilymisen kannalta kaavoituksessa on olennaista merkittävien luontoarvojen yksilöinti ajantasaisten selvitysten perusteella, kohteiden rajaus kaavakartalle ja kaavamääräykset, joilla suojellaan tai muuten turvataan olennaiset luontoarvot ja rajoitetaan niitä uhkaavia toimenpiteitä.

Luontoselvityksessä esille nostetut arvoalueet on kaavaselostuksen mukaan esitetty kaavakartalla. Alueella tunnistettiin neljä eri tasoista luontoarvoaluetta (luo 1–4). Yhdistys näkee, että alueen luontoarvoista huolehtiminen vaatisi kaavakartan luo-merkintöjen ”kiristämistä” (luo 2-4 → luo 1:een) Myös luontoarvokohteiden suojavyöhykkeet ja niiden suojaaminen ihmistoiminnalta on syytä merkitä kaavakartalle ja kaavamääräyksiin.

3. Liito-oravalle soveliaat alueet on säilytettävä

Liito-oravalle soveliaat alueet tulee säilyttää. Laji tarvitsee kaavoituksessa ja maankäytössä kaiken tuen, jotta sen kannan pieneneminen pysähtyisi ja kanta lähtisi elpymään.

Yllä olevissa kuvissa (**kuvat 5 ja 6**) sinisellä nuolella on merkitty kaksi liito-oravalle soveliaasta kohdetta, joita ei ole huomioitu kaavakartassa, vaikka ne tulisi huomioida. Lisäksi itäisemmän MY-alueen viereen, joka myös on liito-oravalle sovelias alue, on

kaavakartan mukaan tulossa RM-2 alue eli ilmeisesti hakkuu. Alue on kyllä nuorempaa metsää, mutta senkin olisi hyvä antaa kasvaa niin, että se jatkossa niveltyy osaksi liito-oravan elinympäristöä, jolle se lännen puolen MY-alue (jonka reunalta LLP:aa indikoiva havainto <http://tun.fi/KE.921/LGE.185217> on) on tällä hetkellä se tärkeämpi alue. Lisäksi MY-alueiden tulisi MY-merkinnän sijaan olla suojelualueeksi merkittyjä.

4. Ekologisella kompensatiomallilla kohti kestävämpää maankäyttöä

Vaikka maankäyttö ei ehkä yksittäisenä vuonna kutista ja heikennä kunnan luonto- ja virkistysympäristöä silmiinpistävän paljon, vuodesta toiseen jatkuessaan maankäytöllinen nakertaminen heikentää sen tarjoamia elintärkeitä ekosysteemipalveluita. Olisi tärkeää ja edistyksellistä, jos kunta soveltaisi kaikkiin kaavoihin sitovasti Luonnonsuojelulain mukaista ekologista kompensatiomallia. Näin selkeät luontohaitat tulisivat ilmi sekä niille muodostuisi myös kustannus. Tämä ohjaisi selkeästi kestävämpään maankäytön suuntaan.

Jyväskylässä, 31.7.2026

Suomen luonnonsuojeluliiton Jyväskylän seudun yhdistys

jyvaskyla@sl.fi

Hanna Jyske (pj.)

Pentti Mattila (tal.hoit.)

gsm 040 5755 198

gsm 040 344 6739

Suomen luonnonsuojeluliiton Jyväskylän seudun yhdistyksen toimialue kattaa Jyväskylän, Muuramen, Joutsan, Luhangan ja Toivakan. Yhdistys on perustettu vuonna 1978. Se kuuluu Suomen luonnonsuojeluliiton Keski-Suomen piiriin.